

DRODZY RODZICE WSPOMAGAJCIE ROZWÓJ MOWY WASZYCH POCIECH

Jeśli jesteś rodzicem niemowlaka i dziecka do lat 2:

Mamo karm dziecko piersią, bo karmienie naturalne stymuluje prawidłowy rozwój i czynności warg, języka oraz szczęk, a także umożliwia oddychanie nosem. Od 5-6 miesiąca podawaj desery owocowe i zupy łyżeczką. Nigdy nie karm dziecka na leżąco. Od 7-8 miesiąca mniej rozdrabniaj zupki, podawaj mu pokarmy wymagające gryzienia np. biszkopty a od 9 miesiąca skórki chleba. Zastąp miksowanie pożywienia siekaniem.

Odzwyczajaj dziecko od gryzaczka i karmienia butelką najpóźniej do 18 miesiąca. Dłuższe niż 2 lata ssanie smoczka spowoduje w przyszłości różne problemy: nieprawidłowe połykanie, wady zgryzu, problemy z gryzieniem i żuciem, wady wymowy. Dwuletnie dziecko powinno umieć odgryzać kęs pokarmu, gryźć i żuć oraz pić z kubka.

Jeśli dziecko potrafi utrzymać pozycję siedzącą czytaj mu książeczki i oglądaj obrazki. W ten sposób uczysz dziecka wspólnego pola uwagi oraz umiejętności koncentrowania się, co w przyszłości okaże się nieocenione w nauce.

Baw się w zabawy paluszkowe np. „Srocza kaszkę warzyła”, głaszcz i często przytulaj. Czas poświęcony dziecku to najcenniejszy dar. Mówiąc do dziecka stosuj prosty, pozbawiony spieszceń i zniekształceń język. Śpiewaj piosenki, kołysanki nawet jeśli fałszujesz. Dla małego dziecka to nie jest istotne.

Jeśli masz dziecko w wieku od 2 do 4 lat:

Zachęcaj do gryzienia, żucia rozcierania pokarmów. Podawaj całe jabłka, surowe marchewki, chleb ze skórką, surówki. Dbaj, by oddychało nosem, gdy śpi. Ucz oczyszczania nosa do chusteczki. W razie potrzeby udaj się do laryngologa. Myj dziecku zęby co najmniej dwa razy dziennie.

Oglądaj książeczki, opowiadaj bajki, recytuj wierszyki, wyliczanki. Baw się z dzieckiem w kolory, układaj z nim proste układanki wymagające kojarzenia.

Rozwijaj u dziecka sprawność manualną poprzez wspólne: malowanie farbami, lepienie z ciastoliny, wycinanie, wydzieranie z papieru, rysowanie. Te umiejętności wpływają znacząco na rozwój wymowy.

Jeśli masz dziecko w wieku od 4 do 6 lat

Nadal zachęcaj dziecko do gryzienia i żucia. Pomagaj mu dbać o zęby myjąc je co najmniej dwa razy dziennie. Zwracaj uwagę na czas, który dziecko poświęca na oglądanie TV i gry komputerowe. Zastąp go wspólnym graniem w gry planszowe, układaniem układanek i historyjek, pomocą w kuchni przy robieniu sałatek, pierogów, klusek itp. Rozmawiaj ze swoim dzieckiem. Podaruj mu jak najwięcej czasu. Zapewnisz mu harmonijny rozwój.

PROFILAKTYKA W ZAKRESIE ROZWOJU MOWY

Najważniejsze zalecenia dotyczące profilaktyki:

- Wypowiedzi osób najbliższych powinny być poprawne. Do dziecka należy mówić powoli, wyraźnie.
- Należy unikać spieszceń i zdrobnień, ponieważ często są one trudniejsze do wypowiedzenia, np. dom – domeczek.
- Dziecko od najmłodszych lat powinno jeść (samodzielnie gryźć) jak najwięcej twardych pokarmów (np. jabłko, marchewka), ponieważ czynność ta usprawnia mięśnie aparatu artykulacyjnego, które odpowiednio stymulowane, sprzyjają prawidłowemu rozwojowi mowy.
- W okresie kształtowania się mowy dziecko nie powinno kontaktować się z osobami, które mają wady wymowy, ponieważ wadliwa wymowa otoczenia wywołuje i utrwała wadliwą mowę dziecka.
- Dziecko powinno reagować na aktywność uczuciową i słowną otoczenia. W przypadku, gdy brak takiej reakcji, można podejrzewać niedosłuch. Dlatego też powinno się co jakiś czas kontrolować stan słuchu dziecka, ponieważ im wcześniej wykryje się niedosłuch i zaopatrzy

dziecko w aparaty słuchowe, tym szybciej nauczy się ono mowy. Dziecko głuche nie nauczy się mowy, bo najpierw słyszymy, a dopiero później mówimy.

- Nie należy gasić naturalnej skłonności dziecka do mówienia, lecz słuchać uważnie wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania, co przyczyni się do korzystnego rozwoju mowy.
- Nie wolno poprawiać wymowy dziecka, żądać, by kilkakrotnie powtarzało dane słowo, zawstydząć, karać za wadliwą wymowę. Hamuje to chęć do mówienia.
- Wskazane jest częste opowiadanie dziecku bajek, wspólne czytanie i rozmawianie na ich temat.
- Nie należy zaniedbywać chorób uszu, ponieważ mogą one powodować niedosłuch, jeśli nie są leczone.
- Jeśli dziecko ma nieprawidłową budowę narządów mowy(m. in. rozszczepy warg, wady zgryzu), konieczne jest zapewnienie opieki lekarza specjalisty, gdyż wady te są przyczyną zaburzeń mowy.
- Dziecka leworęcznego nie należy zmuszać do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania się mowy, ponieważ często prowadzi to do jej zaburzeń.
- Nie należy wymagać zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek. Dziecko mające zazwyczaj jeszcze zbyt mało sprawne narządy artykulacyjne, niedostatecznie różnicuje słuchowo dźwięki mowy, a zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać, wymawiać nieprawidłowo. W ten sposób tworzymy u dziecka błędne nawyki artykulacyjne, trudne do usunięcia.

Jeśli dziecko osiągnęło już wiek, w którym powinno daną głoskę wymawiać, a nie robi tego, należy zasięgnąć porady logopedy.

Życzę powodzenia

Krystyna Kwiatkowska

Logopeda Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej w Ostrołęce